

Sygn. akt IV U 177/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant : Małgorzata Nazarko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 listopada 2018 roku w Ś.

odwołania **Z. L.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...) z dnia 13.03.2017 roku

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. (...) z dnia 13.03.2017 roku w ten sposób, iż przyznaje powódce Z. L. prawo do jednorazowego odszkodowania i jego wypłaty z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach z dnia 07.06.2013 roku i zasądza z tego tytułu od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. kwotę 34.160,00zł(trzydzieści cztery tysiące sto sześćdziesiąt złotych), co odpowiada 40 % trwałemu uszczerbkowi na zdrowiu.

UZASADNIENIE

Powódka Z. L. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 13 marca 2017 roku, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie zdarzenia z 7 czerwca 2013r za wypadek w szczególnych okolicznościach. Uzasadniając swoje odwołanie powódka podała, że powódka podczas lekcji wychowania fizycznego wykonywała ćwiczenia na mięśnie brzucha na jednym z przyrządów Atlasu; nagle upadła głową do tyłu uderzając tyłem głowy o obudowę Atlasu; na skutek uderzenia straciła przytomność; obecnie z powodu niedotlenienia powódka jest osobą niepełnosprawną bez rokowań na poprawę stanu zdrowia; powódka nie zgadza się ze stanowiskiem ZUS, że przyczyną zdarzenia był stan chorobowy; to właśnie uraz jakiego doznała powódka spowodował nagłe zatrzymanie krążenia w mechanizmie migotania komór.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania od decyzji i zasądzenie od powódki na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm. Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana wskazała podstawę prawną decyzji podnosząc, iż zdarzenie z dnia 7 czerwca 2013 roku nie spełnia wymogów definicji wypadku w szczególnych okolicznościach z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej; powódka straciła równowagę bez udziału przyczyny zewnętrznej, z powodu przyczyny wewnętrznej tkwiącej w organizmie.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

Powódka Z. L. była uczennicą Zespołu Szkół nr (...) im. H. K. w W.. W dniu 7 czerwca 2013 roku w trakcie zajęć na lekcji wychowania fizycznego odbywających się w szkolnej siłowni uległa wypadkowi.

Z opinii lekarskich z dnia 20 sierpnia 2015 roku i 25 lipca 2016 roku wynika, że na skutek naruszenia sprawności organizmu powódka utraciła zdolności do pracy i orzeczono całkowitą niezdolność do pracy.

Decyzją z dnia 13 marca 2017 roku strona pozwana odmówiła powódce prawa do wypłaty jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem w szczególnych okolicznościach, wskazując w uzasadnieniu, że zdarzenie z dnia 7 czerwca 2013 roku nie spełnia wymogów definicji wypadku z szczególnych okolicznościach, gdyż doszło od niego z powodu przyczyny wewnętrznej tkwiącej w organizmie.

Dowód: akta ZUS – w załączeniu.

U powódki rozpoznano przebyta nagle zatrzymanie krążenia w dniu 7 czerwca 2013r, stan po wszczęciu automatycznego kardiowertera-defibrylatora w celu prewencji wtórnej nagłej śmierci (20 sierpnia 2013r) immunologiczną chorobę tarczycy typu H. i encefalopatię.

Powodem nagłego zatrzymania krążenia w dniu 7 czerwca 2013 roku było schorzenie samoistne, prawdopodobnie uwarunkowane genetycznie. Należy podkreślić, że wysiłek fizyczny wykonywany przez osobę obciążoną defektem genetycznym jest czynnikiem wyzwalającym arytmie. Tak więc ćwiczenia wykonywane przez powódkę bezpośrednio przed nagłym zatrzymaniem krążenia stanowiły czynnik zewnętrzny - spustowy arytmii. Ćwiczenia fizyczne były elementem zewnętrznym (spoza organizmu powódki), który odegrał rolę w wystąpieniu nagłego zatrzymania krążenia u powódki (współprzyczyna zdarzenia). Doznany przez powódkę uraz głowy był więc wtórny (sutek) i został spowodowany nagłym zatrzymaniem krążenia (przyczyna). Obie przyczyny miały równoważny wpływ na zdarzenie.

W następstwie zdarzenia z dnia 7 czerwca 2013 roku powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10%.

Dowód: opinia i opinia uzupełniająca biegłego internisty-kardiologa – k. 44-47, 80-81

W zakresie neurologicznym nie stwierdzono u powódki trwałego, ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Nie znaleziono podstaw, by uznać schorzenie neurologiczne jako przyczynę wypadku.

Dowód: opinia biegłego neurologa k. 60-61

Na skutek zdarzenia u powódki wystąpił 30% długotrwały uszczerbek na zdrowiu mając na uwadze kryteria psychologiczne.

Dowód: opinia sądowo-psychologiczna – k. 93-97

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. 2013.737) za wypadek uzasadniający przyznanie świadczeń uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło min. w czasie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych przez jednostki organizacyjne systemu oświaty, zajęć w szkole wyższej lub zajęć na studiach doktoranckich albo w czasie odbywania praktyki przewidzianej organizacją studiów lub nauki.

Zgodnie natomiast z treścią art. 4 ust. 2 ustawy osobie, która doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem w szczególnych okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1, przysługuje jednorazowe odszkodowanie z tytułu tego uszczerbku, jeżeli osoba ta wskutek wypadku stała się całkowicie niezdolna do pracy.

Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Zaś oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji.

Wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

W rozpoznawanej sprawie spornym było, czy zdarzenie, któremu uległa powódka w dniu 7 czerwca 2013 roku stanowiło wypadek w szczególnych okolicznościach według definicji wskazanej w art. 2 ust. 1 cytowanej ustawy. Zaskarżoną decyzją odmówiono powódce prawa do jednorazowego odszkodowania podnosząc, że brak było przyczyny zewnętrznej zdarzenia.

Z treści powołanej regulacji wynika, że elementami koniecznymi uznania zdarzenia za wypadek w szczególnych okolicznościach są nagłość zdarzenia, wywołanie zdarzenia przyczyną zewnętrzną, skutek powodujący uraz lub śmierć oraz nastąpienie w czasie wykonywania czynności wskazanych w art. 2 ustawy, min. w czasie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych przez jednostki organizacyjne systemu oświaty. Nagłość charakteryzuje się czymś nieprzewidywalnym, nieoczekiwanym oraz raptownym. Powyższa cecha musi dotyczyć samego zdarzenia, a nie skutku pod postacią urazu lub śmierci. Ponadto zdarzenie spełniające kryterium „nagłości” musi zostać wywołane przyczyną zewnętrzną, co oznacza, że nie może pochodzić z organizmu ubezpieczonego dotkniętego zdarzeniem. Przyczyna ta winna być jednocześnie źródłem urazu lub śmierci ubezpieczonego.

Jako zewnętrzną przyczynę sprawczą wypadku w szczególnych okolicznościach należy rozumieć każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego zdolny – w istniejących warunkach – do wywołania szkodliwych skutków. Wymaganie, aby uraz został spowodowany czynnikiem zewnętrznym wskazuje na konieczność związku przyczynowego między urazem i czynnikiem pochodzącym spoza organizmu poszkodowanego, przy czym czynnik ten ma zadziałać w ramach nagłego zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną. Ten element należy rozumieć w ten sposób, że wypadek w warunkach szczególnych musi być wywołany taką przyczyną, zaś uraz spowodowany wypadkiem jest skutkiem działania czynnika zewnętrznego, pochodzącego spoza organizmu poszkodowanego.

Nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć ubezpieczonego nie musi nastąpić w czasie pracy i w miejscu pracy, lecz może mieć miejsce w dowolnym czasie i miejscu.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się na opiniach biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii i psychologii oraz złożonych do akt sprawy dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego.

Bezspornym pomiędzy stronami było, że do zdarzenia doszło w czasie zajęć dydaktycznych. Także nagłość zdarzenia nie była sporna pomiędzy stronami.

Jak wynika z opinii biegłego sądowego z zakresu kardiologii powodem nagłego zatrzymania krążenia w dniu 7 czerwca 2013 roku było schorzenie samoistne, prawdopodobnie uwarunkowane genetycznie. Biegły podkreślił jednak, że wysiłek fizyczny wykonywany przez osobę obciążoną defektem genetycznym jest czynnikiem wyzwalającym arytmie; tym samym ćwiczenia wykonywane przez powódkę bezpośrednio przed nagłym zatrzymaniem krążenia stanowiły czynnik zewnętrzny - spustowy arytmii. Ćwiczenia fizyczne były elementem zewnętrznym (spoza organizmu powódki), który odegrał rolę w wystąpieniu nagłego zatrzymania krążenia u powódki (współprzyczyna zdarzenia). Doznany przez powódkę uraz głowy był więc wtórny (sutek) i został spowodowany nagłym zatrzymaniem krążenia (przyczyna). Tym

samym na podstawie tej opinii uznać należało, że ćwiczenia fizyczne wykonywane przez powódkę stanowiły przyczynę zewnętrzną powodującą nagle zatrzymanie krążenia i w efekcie upadek i uraz głowy.

Ponadto z opinii biegłego internisty-kardiologa wynika, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 10%, zaś z opinii biegłego psychologa - 30

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do negowania powyżej przedstawionego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydane opinie zawierają pełne i jasne uzasadnienie, uwzględniające doznane u powoda obrażenia i występujące schorzenia. Biegły sądowy obowiązany jest orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Dlatego, zdaniem Sądu, sporządzonym przez biegłych opiniom nie można odmówić rzetelności i fachowości co do medycznej oceny stanu zdrowia powódki. Podkreślić należy, że Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiada biegły. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonującą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005r., II CK 572/04, Lex nr 151656). Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotów kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Z opinii biegłego internisty-kardiologa wynika, że ćwiczenia wykonywane przez powódkę były przyczyną zewnętrzną zdarzenia. Tak więc zdarzenie, któremu uległa powódka należało uznać za wypadek w szczególnych okolicznościach.

Natomiast z opinii biegłych internisty-kardiologa i psychologa wynika, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany skutkami wypadku w szczególnych okolicznościach wynosi łącznie 40%.

Zgodnie z art. 4 ust.2 powyżej cytowanej ustawy osobie, która doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem w szczególnych okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1, przysługuje jednorazowe odszkodowanie z tytułu tego uszczerbku, jeżeli osoba ta wskutek wypadku stała się całkowicie niezdolna do pracy. Z dokumentacji ZUS wynika, że opiniami z dnia 20 sierpnia 2015 roku i 25 lipca 2016 roku orzeczono, że na skutek naruszenia sprawności organizmu powódką utraciła zdolności do pracy i orzeczono całkowitą niezdolność do pracy.

Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając wysokość kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 Ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym w okresie od dnia 1 kwietnia 2018 roku do dnia 31 marca 2019 roku, tj. 854 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc orzeczono o zmianie zaskarżonej decyzji.